

बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज, नेपाल
(Plant Breeding and Genetics Society of Nepal)
को
विधान – २०७४

प्रस्तावना: नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि र वनको प्रमुख भूमिका भएकोले वैज्ञानिक पद्धतिबाट बाली तथा वनस्पति विकास गरी कृषिलाई बढी उत्पादनशील बनाइ कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्न, सम्बन्धित विज्ञानहरूको विकास गर्न, बाली अनुसन्धान कार्यमा सक्रिय रूपले संलग्न बाली प्रजननकर्ता तथा बीउ विज्ञहरूको पेशागत हक, हित र उत्थानको लागि सुसङ्गठित हुन कुनै किसिमको राजनैतिक उद्देश्य नभएको विशुद्ध प्राविधिक रूपको पेशागत सङ्गठनको आवश्यकता परेकोले सङ्घ संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) को विधान बनाइएको छ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संस्थाको नाम :-

यस संस्थाको नाम बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल र अंग्रेजीमा ‘Plant Breeding and Genetics Society of Nepal’ रहने छ । छोटकरीमा नेपालीमा ‘पिबाग्सन’ र अंग्रेजीमा ‘PBaGSoN’ रहने छ ।

क) **संस्थाको कार्यालय रहने ठेगाना:** यस संस्थाको मुख्य कार्यालय ललितपुर जिल्ला, ललितपुर महानगरपालिका वडा नं. १५, राष्ट्रिय बाली प्रजनन तथा आनुवंशिक अनुसन्धान केन्द्र, खुमलटारमा रहने छ र स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई अन्य जिल्लामा पनि शाखा कार्यालयहरू खोल्न सकिने छ ।

ख) **संस्थाको कार्य क्षेत्र:** यस बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल वा (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) संस्थाको कार्य क्षेत्र ललितपुर जिल्लामा हुने छ । आवश्यकताअनुसार सम्बन्धित जिल्लाको स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई नेपाल राज्यका अन्य जिल्ला तथा क्षेत्रहरूमा समेत कार्य क्षेत्र विस्तार गर्न सकिने छ ।

ग) **प्रारम्भ:** यो विधान संस्था दर्ता भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुने छ ।

घ) **संस्थाको अस्तित्व:** यो संस्था एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला, स्वशासित, गैर-नाफामुलक, गैर- राजनीतिक तथा गैर-सरकारी सामाजिक संस्था हुने छ । संस्थाबाट आफ्नो उद्देश्य बाहेकका अन्य कार्य गरिने छैन ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा:

क. 'विधान' भन्नाले बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) को विधानलाई सम्झनु पर्छ ।

ख. 'संस्था' भन्नाले बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) लाई जनाउँछ ।

ग. 'समिति] भन्नाले यस विधानको दफा १३ बमोजिम गठित कार्यसमितिलाई जनाउँछ ।

घ. 'सभा' भन्नाले यस विधानबमोजिम बसेको साधारण सभा र विशेष साधारण सभालाई जनाउँछ ।

ङ. 'पदाधिकारी' भन्नाले संस्थाका पदाधिकारीहरूलाई सम्झनु पर्छ ।

च. 'नियम', 'विनियम' भन्नाले यस विधानअन्तर्गत बन्ने नियम, विनियमलाई जनाउँछ ।

छ. 'कोष' भन्नाले यस संस्थाको कोषलाई सम्झनु पर्छ ।

- ज. 'स्थानीय अधिकारी' भन्नाले प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जनाउँछ ।
- झ. 'तोकिएको' वा 'तोकिएबमोजिम' भन्नाले यो विधान र यस विधानअन्तर्गत बनेको नियम, विनियममा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्झनु पर्छ ।
- ञ. 'स्थानीय तह' भन्नाले महानगर, उप-महानगर, नगरपालिका र गाउँपालिकालाई जनाउने छ ।
- ट. 'अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्य' भन्नाले यस संस्थाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूलाई जनाउँछ ।
- ठ. 'ऐन' भन्नाले संस्था दर्ता ऐन, २०३४ लाई जनाउँछ ।

३. संस्थाको छाप र चिन्ह :- प्रचलित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी संस्थाको एउटा छुट्टै छाप र चिन्ह हुने छ । संस्थाको छाप र चिन्ह अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा हुने छ । तर संस्थाको नाम, छाप र चिन्ह पूर्व दर्ता भएको कुनै संस्थसँग मेल खाएमा संशोधनको प्रक्रियाद्वारा तुरुन्त संशोधन गरिने छ ।

परिच्छेद - २

उद्देश्य

४. संस्थाको उद्देश्य:- यो संस्था एक अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला, संगठित, स्वशासित, गैर नाफामुलक, गैर राजनीतिक तथा गैर सरकारी विशुद्ध सामाजिक संस्था हुनेछ । प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि संस्थाको उद्देश्य तपसिलबमोजिम हुने छ ।

- क. नेपाल सरकारको कृषि तथा वन नीति अनुरूपरूप बाली तथा बोट बिरुवाहरूको बाली प्रजनन (plant breeding) तथा विकास र बीउ सम्बन्धित कार्यलाई दिगो र प्रभावकारी ढङ्गबाट साथै अनुवंश बिज्ञान (Genetics), कृषि जैविक विविधिता (Agrobiodiversity), बिउ बिज्ञान (Seed Science) जैविक प्रविधि (Biotechnology) र कृषि बायोस्टाटिस्टिक्स (Biostatistics) समन्धी अनुसन्धान एवं विकास कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।

- ख. नेपाल सरकारको बाली विकास, बीउ, बोट बिरुवा उत्पादन एवं गुणस्तर नियन्त्रण, जर्मप्लाजम संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग, बायोसेप्टी जैविक प्रविधि आदि सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- ग. देशमा विद्यमान बाली विकास, जैविक प्रविधि अनुसन्धान तथा कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गराउने प्रविधिको खोज, बीउ विज्ञान, जेनेटिक्स र जैविक विविधताको संरक्षण सम्बर्द्धन आदि बारे कार्यशाला गोष्ठी, सेमिनार, सम्मेलन, तालिम सञ्चालन गर्ने चेतनामूलक अभियान आदि सञ्चालन गर्ने ।
- घ. समय समयमा साइन्टिफिक जर्नल, प्रोसिडिङ, किताब र अन्य उपयोगी अनुसन्धान कृतिहरूको सँगालो प्रकाशन गर्ने ।
- ङ. विभिन्न स्वदेशी सङ्घ, संस्था वा व्यक्तित्वलाई आवश्यकता अनुसार परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
- च. यस संस्थाको उद्देश्यसँग मेल खाने विभिन्न राष्ट्रिय एवं गैर सरकारी सङ्घ, संस्थाहरू एवं व्यक्तिहरूसँग समन्वय तथा बोट बिरुवासम्बन्धी अनुसन्धान तथा विकाससम्बन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- छ. संस्थाको सदस्यहरूको क्षेमता अभिवृद्धि, पेशागत हक, हित र उत्थानको लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने गराउने ।

५. संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न गरिने कामहरू:- यस संस्थाको माथि उल्लेखित उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न संस्थाले देहायका कार्यहरू गर्ने छ ।

- क. संस्थाले प्रचलित नेपाल कानूनबमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति वा इजाजत प्राप्त गरेर मात्र आफ्नो उद्देश्यहरू कार्यान्वयन गर्ने छ ।
- ख. संस्थालाई आवश्यक पर्ने घर-जग्गा खरिद गर्ने, भवन निर्माण गर्ने वा भाडामा वा लिजमा लिन सक्ने छ र कम्प्युटर, टेलिफोन, फ्याक्स जस्ता कार्यालय सामान,

प्रयोगशालामा आवश्यक बस्तु तथा सवारी साधन आदि खरिद गर्न सक्ने छ वा भाडामा लिई प्रयोग गर्न सक्ने छ ।

- ग. संस्थालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्त गर्ने तथा तिनको सेवाको शर्तहरू निर्धारण गर्न सक्ने छ ।
- घ. संस्थामा प्राप्त रकम बैङ्कमा जम्मा गरि बैङ्क खाता सञ्चालन गर्ने छ ।
- ङ. अन्य आवश्यक कुराहरू: यस संस्थाले आफ्नो नामबाट चलअचल सम्पत्ति प्राप्त गर्ने बेचबिखन गर्न सक्ने छ । साथै संस्थाले आफ्नो नामबाट व्यक्ति सरह नालिश उजुर गर्न तथा संस्थाउपर पनि सोही नामबाट नालिश उजुर लाग्न सक्ने छ ।
- च. संस्थाले सरकारी, गैर सरकारी वा निजी क्षेत्रसँग सम्झौता गरी आफ्नो उद्देश्य अनुरूपको काम गर्न सक्ने छ ।

प्रतिबद्धता :- यस संस्थाको क्रियाकलापले नेपाल राष्ट्र तथा कुनै विदेशी राष्ट्र, अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ, सस्था तथा सङ्गठनको सम्बन्धमा प्रतिकूल असर पार्ने वा नेपालको परराष्ट्र नीतिको बर्खिलाप हुन जाने वा नेपालको अखण्डता, सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता तथा शान्ति सुरक्षामा खलल पुग्ने कुनै काम कुरा नगर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौ ।

परिच्छेद - ३

सदस्यता

६. सदस्यहरूको वर्गीकरण :- यस संस्थाका देहायबमोजिम ५ (पाँच) प्रकारका सदस्यहरूको वर्गीकरण गरिएको छ ।

क. साधारण सदस्य:

यस विधानको दफा ७ बमोजिम योग्यता पुगेका कुनै पनि नेपाली नागरिक तथा गैर आवासीय नेपाली नागरिकले तोकिएको प्रक्रिया अन्तर्गत रहि आवेदन गरेमा संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरू साधारण सदस्य हुने छन् ।

ख. संस्थापक सदस्य:

यस संस्था दर्ता हुँदाको बखतका तदर्थ समितिका पदाधिकारीहरू र सदस्यहरू संस्थापक सदस्य हुने छन् । सम्पूर्ण संस्थापक सदस्यहरूले साधारण वा आजीवन सदस्यता लिएर विधानबमोजिमको शुल्क बुझाउनु पर्ने छ ।

ग. आजीवन सदस्य:

संस्थाको विकासको लागि विशेष सहयोग तथा योगदान पुऱ्याउने यस विधानको दफा ७ बमोजिम योग्यता पुगेका व्यक्तिहरूलाई तोकिएको प्रक्रियाअन्तर्गत आजीवन सदस्यता प्रदान गरिने छ । यस विधानको उद्देश्य परिपूर्तिको लागि नेपाली तथा विदेशी विज्ञ नागरिकहरूलाई संस्थाको आवश्यकताअनुसार प्रोफेशनल आजीवन सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ तर यस्ता सदस्यहरूको मताधिकार रहने छैन ।

घ. संस्थागत सदस्य:

यस विधानको दफा ७ बमोजिम योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू सम्मिलित बाली प्रजनन र विकास, अनुवंश बिज्ञान, कृषि जैविक विविधता, बिउ बिज्ञान, जैविक प्रविधि र कृषि बायोस्टाटिस्टिक्स, बीउ र बिरुवा उत्पादन तथा बिक्रीवितरणसम्बन्धी काम गर्ने नेपाल सरकारले तोकिएको कम्पनी तथा सङ्घ, संस्था दर्ता ऐनबमोजिम दर्ता भएका र प्रक्रियाअनुसार हरेक वर्ष नवीकरण भएका कम्पनी, सङ्घ, संस्थाहरूले तोकिएको प्रक्रियाअन्तर्गत रहि आवेदन गरेमा संस्थागतको सदस्यता प्राप्त गर्ने कम्पनी तथा सङ्घ, संस्थाहरू साधारण सदस्य हुने छन् । एक संस्था बराबर एक मताधिकार हुने छ ।

ङ. मानार्थ सदस्य

उपयुक्त ठहर गरेको विशिष्ट समाजसेवी तथा प्रतिष्ठित नेपाली नागरिकलाई संस्थाको मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ तर मानार्थ सदस्यहरूको मताधिकार रहने छैन ।

७. सदस्यता प्राप्तिको लागि आवश्यक योग्यता :- यस संस्थाको सदस्य हुनको लागि देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्ने छ ।

क. नेपाली नागरिक तथा गैर आवासीय नेपाली नागरिक भएको ।

ख. १८ वर्ष उमेर पुरा गरेको ।

- ग. मानसिक सन्तुलन नगुमाएको ।
- घ. सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको नठहरेको र
- ङ. नैतिक पतन देखिने फौजदारी र भ्रष्टाचारीको अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- च. कृषि तथा वन अनुसन्धानसम्बन्धी अध्यापन कार्यमा संलग्न बाली प्रजनन र विकासकर्ताको साथै विनियम ७ दफा ६ मा उल्लेखित न्यूनतम उपाधिमध्ये कुनै एक हाँसिल गरेका तथा यस संस्थाको उद्देश्य अनुरूप काम गर्ने व्यक्तिहरू जस्तै किसान, ज्ञानिक, अनुसन्धानकर्ताहरू र सङ्घ सस्थाहरूले अनुसूची (१) को फर्म भरी शुल्क बुझाएर साधारण सदस्यता प्राप्त गर्न सक्ने छन् । यस्ता सदस्यहरूले यो सोसाइटीले दिने सबै सुविधाहरू उपभोग गर्न पाउने छन् ।
- छ. कृषि तथा वनसम्बन्धी विषयमा बाली प्रजनन र विकास (Plant Breeding/ Crop Improvement), बालीको प्रतिकूल अवस्थासम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान (Resistance Breeding/ Stress Tolerance), बीउ विज्ञान तथा प्रविधि (Seed Science and Technology), बाली तथा बोट बिरुवाको आनुवंशिक स्रोत अध्ययन अनुसन्धान, कृषि जैविक विविधता, (Genetics/ Plant Genetics/ agrobiodiversity, Conservation), जैविक प्रविधि (Biotechnology-Ag, कृषि बायोस्टाटिस्टिक्स Statistics-Ag) विषयमा स्नातक वा स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाको साधारण सदस्य बन्न सक्ने छ ।
- ज. माथि उल्लेखित शैक्षिक उपाधि बाहेक अन्य उपाधि प्राप्त गरी बाली विकास तथा बीउ र अन्य माथि उल्लेखित विज्ञानहरू सम्बन्धित अनुसन्धान तथा अध्यापन कार्यमा संलग्न व्यक्तिले सदस्यता प्राप्तिको लागि तोकिएको फर्म भरी अनुरोध गरेमा त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई सदस्यता दिने बारेमा कार्यकारिणी समितिले निर्णय गरेर सदस्यता दिन सक्ने छ ।

८. संस्थाको सदस्य प्राप्त गर्न वा बहाल रहन नसक्ने अवस्था:- देहायका अवस्थामा कुनै व्यक्तिले यस संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्न सक्ने छैन ।

- क. गैर नेपाली नागरिक ।
- ख. १८ वर्ष उमेर पुरा नगरेको ।
- ग. मगज बिग्रेको वा बौलाएको ।
- घ. सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको ठहरेको ।
- ङ. नैतिक पतन देखिने फौजदारी र भ्रष्टाचारीको अभियोगमा सजाय पाएको ।
- च. सम्बन्धित संस्थाको व्यवसायमा निजी स्वार्थ भएको ।
- छ. साहुको दामासाहीमा परेको ।
- ज. कुनै प्रकारको चोरी, ठगी, कित्तो वा जालसाजी गरेको वा आफ्नो जिम्माको धनमाल अनधिकृत तवरले मासेको वा दुरुपयोग गरेको वा भ्रष्टाचार गरेको अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरी सजाय पाई सजाय पाएको एक वर्षभित्र ।
- झ. बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज, नेपालको सदस्यताका लागि योग्यता नपुगेको ।

९. सदस्यताको समाप्ति:-

१. देहायको अवस्थामा कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यमा बहाल रहने छैन:
 - क. यस विधानको दफा ८ बमोजिम सदस्य पद प्राप्त गर्न नसक्ने भएमा ।
 - ख. साधारण सभाको ७५ प्रतिशत सदस्यहरूको बहुमतले संस्थाको सदस्य पदबाट हटाउने प्रस्ताव पारित गरेमा ।
 - ग. सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजिनामा स्वीकृत गरेमा ।
 - घ. संस्थाको काम कारबाहीमा बेइमानी वा बदनियत गरेको कुरा अदालतबाट प्रमाणित भएमा ।
 - ङ. यस विधानबमोजिम संस्थाले गर्न नहुने, भनी तोकिएको कुनै कार्य गरेमा ।
 - च. सदस्यता शुल्क बुझाउन बाँकी भएमा ।
 - छ. संस्था विघटन भई खारेज भएमा ।
२. कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्न वा बहाल रहन अयोग्य ठहराउनुभन्दा अघि संस्थाबाट निजलाई सो कुराको सुचना दिई, सफाइको सबुत पेश गर्ने मौका दिइनेछ।

१०. सदस्यता शुल्क र सदस्यता प्रदान गर्ने विधि:- यस विधानको दफा ६ बमोजिमको सदस्यहरूले देहायबमोजिमको उपदफामा तोकिएको शुल्क तिरी सदस्यता प्राप्त गर्न सक्ने छन्।

१. साधारण सदस्य:

- क. साधारण सदस्यता प्राप्त गर्न चाहने व्यक्तिले प्रवेश शुल्कबापत रु ५०० (पाँच सय) र वार्षिक शुल्कबापत रु १०० (एक सय) गरि रु.२०० दुई सय) बुझाई तोकिएको प्रक्रियाअनुसार आवेदन पेश गर्नेलाई कार्यसमितिको निर्णयले साधारण सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ ।
- ख. त्यस्ता साधारण सदस्यले प्रत्येक वर्षमा नवीकरण शुल्कबापत रु. १०० (एक सय) बुझाउनु पर्ने छ ।
- ग. साधारण सदस्ता प्राप्त गर्ने सदस्यले प्रत्येक वर्षको भाद्र मसान्त भित्र नविकरण गराइ सक्नु पर्ने र त्यसपछिको हकमा कार्यसमितिको निर्णय अनुसार तोकिए बमोजिमको थप दस्तुर बुझाई नविकरण गर्न सक्नेछ ।

२. संस्थापक सदस्य:

- क. यो संस्था दर्ता हुँदाको बखतका तदर्थ समितिका पदाधिकारिहरू र सदस्यहरू संस्थापक सदस्य हुने छन् ।
- ख. संस्थापक सदस्यहरूले विधानमा उल्लेख भएबमोजिमको शुल्क बुझाई साधारण सदस्य वा आजीवन सदस्य प्राप्त गर्न सक्ने छन् ।

३. आजीवन सदस्य:

संस्थामा एकमुष्ट वा किस्तामा रु ५,००० (पाँच हजार) आजीवन शुल्क र रु १०० (एक सय) प्रवेश शुल्क बुझाई तोकिएको प्रक्रियाअनुसार आवेदन दिने व्यक्तिहरूलाई कार्यसमितिको निर्णयले आजीवन सदस्यता प्रदान गर्न सक्ने छ ।

तर साधारण र आजीवन सदस्यता प्राप्त गर्न इच्छुक व्यक्तिले तोकिएको विषयमा अध्ययन/ अनुभव पुरा भएको कागज प्रमाण र संस्थाले दिएको अन्य कागजातहरूसहित सदस्यताका लागि सचिवसमक्ष निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ र सचिवले अध्यक्षसमक्ष सिफारिस गर्ने छन् । अध्यक्षले सदस्यता प्रदान गर्नुभन्दा अगावै कार्यसमितिको बैठकसमक्ष पेश गर्नु पर्ने छ र कार्यसमितिले अनुमोदन गरेपश्चात मात्र अध्यक्षले सदस्यता प्रदान गर्ने छन् ।

४. संस्थागत सदस्यः

क. संस्थागत सदस्यता प्राप्त गर्न चाहने कम्पनी सङ्घ, संस्थाले प्रवेश शुल्कबापत रु. ५,००० (पाँच हजार) र वार्षिक शुल्कबापत रु. १,००० (एक हजार) गरी रु. ६,००० (छ हजार) बुझाई तोकिएको प्रक्रियाअनुसार आवेदन पेश गर्नेलाई कार्यसमितिको निर्णयले साधारण सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ ।

ख. त्यस्ता संस्थागत सदस्यलवार्षिक नवीकरणएकमुष्ट शुल्कबापत रु. १,००० (एक हजार) बुझाउनु पर्ने छ । उक्त रकम पाँच वा दश वर्षको एकै चोटी पनि बुझाउन सकिने छ ।

ग. संस्थागत सदस्यता प्राप्त गर्ने कम्पनि, संघ, संस्थाले प्रत्येक वर्षको भाद्र मसान्त भित्र नवीकरण गराइसक्नु पर्नेछ र त्यसपछिको हकमा कार्यसमितिको निर्णय अनुसार तोकिए बमोजिमको थप दस्तुर बुझाई नवीकरण गर्न सक्नेछ ।

५. **मानार्थ सदस्यः** साधारण सभाको निर्णयले उपयुक्त ठानेको समाजसेवी विशिष्ठ व्यक्ति तथा प्रतिष्ठित नेपाली तथा विदेशी नागरिकहरूलाई मानार्थ सदस्य प्रदान गर्न सक्ने छ, तर मानार्थ सदस्यको मताधिकार रहने छैन ।

६. कुनै आवेदकलाई सदस्यता नदिने निर्णय गरेमा सोको कारणसहितको जानकारी आवेदकलाई दिइने छ ।

७. सबै सदस्यहरूले यस विधान र विधानअन्तर्गत बनेको नियम र विनियमबमोजिम भएको व्यवस्थाको पालना गर्नु पर्ने छ ।

८. संस्थाले प्रदान गरेको उपदफा १, २, ३ र ४ अनुसारको सदस्यहरूको तोकिएको ढाँचामा छुट्टै अभिलेख पुस्तिका रहने छ ।

परिच्छेद - ४

साधारण सभा र महासभा, कार्यसमिति तथा बैठकसम्बन्धी व्यवस्था

११. साधारण सभा ततः महासभाको गठनः-

१. यस संस्थाको विधानको दफा ७ अनुसार सदस्यता प्राप्त गर्ने मानार्थ सदस्यहरू बाहेक अन्य सदस्यहरूबाट संस्थाको साधारण सभा गठन हुने छ । मानार्थ सदस्यहरू आमन्त्रित हुने छन् । साधारण सभा संस्थाको सर्वोच्च अडग हुने छ ।
२. यस संस्थाको साधारण सभा देहायबमोजिम हुने छ ।
 - क. **वार्षिक साधारण सभा:** वर्षको एक पटक वार्षिक साधारण सभा बस्नेछ ।
 - ख. **विशेष साधारण सभा:** संस्थाको कूल सदस्य संख्याको १/४ (एक चौथाइ) सदस्यहरूले कारण जनाइ विशेष साधारण सभा माग गरेमा कार्यसमितिले कम्तीमा ७ (सात) दिनभित्र विशेष साधारण सभा अनिवार्य रूपमा बोलाउनु पर्ने छ । तर साधारण वा विशेष साधारण सभा बसेको छ महिनाभित्र पुनः विशेष साधारण सभा बस्न सक्ने छैन ।
 - ग. प्रत्येक तिन तिन बर्षमा गरिने सभालाई महासभा भनिने छ र उक्त महासभा मा नयाँ कार्यसमिति को गठन गरिने छ ।
३. यस संस्थाको प्रथम वार्षिक साधारण सभा संस्था स्थापना भएको आ. व. समाप्त भएको मितिले २ (दुई) महिनाभित्रमा गरिने छ र त्यसपछिका वार्षिक साधारण सभाहरू साधारणतया आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले २ (दुई) महिनाभित्र गरिने छ ।

४. यस संस्थाको वार्षिक साधारणसभा तथा महासभा गर्नको लागि कम्तीमा १५ दिन अगावै र विशेष साधारण सभा गर्नको लागि कम्तीमा ७ (सात) दिन अगावै सभा हुने स्थान, समय, मिति र छलफल गर्ने विषय खोली सबै साधारण सदस्यहरूलाई अनिवार्य रूपले सूचना दिइने छ । औपचारिक बैठक, सभा तथा पत्राचार गर्न विद्युतीय, इमेल, अनलाइन, सामाजिक संजाल तथा भौतिकरूपमा उपस्थित सबैलाई मान्यता दिइने छ ।
५. उपदफा ४ बमोजिम बोलाइएको साधारण सभा वा विशेष साधारण सभामा विधानको दफा १८ बमोजिमको गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेमा कम्तीमा ७ (सात) दिनको म्याद दिई पुनः साधारण सभा बोलाइने छ ।
६. साधारण सभा र विशेष साधारण सभाको छुट्टाछुट्टै निर्णय पुस्तिका राखिने छ ।

१२. साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकार:- साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छ ।

- क. कार्यसमितिले पेश गरेको योजना कार्यक्रमहरू र वार्षिक बजेट पारित गर्ने ।
- ख. लेखा परीक्षकबाट प्राप्त भएको वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र लेखा परीक्षण प्रतिवेदनबाट देखिएका अनियमित बेरुजु रकमहरूमाथि छलफल गरी नियमित गर्न नमिल्ने बेरुजु रकमहरू अशुलउपर गरी फछ्यौट गर्नको लागि कार्यसमितिलाई निर्देशन दिने ।
- ग. आगामी वर्षको लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्ने ।
- घ. संस्थाको वार्षिक कार्यप्रगति विवरण र संस्थाले गरेको कार्यहरूको मूल्याङ्कन गरी कार्यसमितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
- ङ. संस्थाको कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको पदावधि पुगेको अवस्थामा कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको विधानबमोजिमको प्रक्रियाअन्तर्गत रहि निर्वाचन गर्ने ।

- च. कार्यसमितिद्वारा पेश भएका विधान संशोधन, नियम तथा विनियम स्वीकृत गर्ने ।
- छ. मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने ।
- ज. कार्यसमितिबाट संस्थाको हित अनुकूल भएका काम कारवाहीहरूको, औचित्य हेरी अनुमोदन गर्ने ।
- झ. संस्थाको आफ्नै आन्तरिक स्रोतबाट बेहोर्ने गरी कार्य समितिले पेश गरेको कर्मचारीहरूको दरवन्दी, पारिश्रमिक, भत्ता, तथा अन्य सुविधाहरूमा आवश्यकता अनुरूप स्वीकृति प्रदान गर्ने ।
- ञ. कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूले गरेको काम कारवाहीप्रति चित्त नबुझ्ने सदस्यले दिएको उजुरी वा अन्य कामको विवरणउपर छलफल गरी टु गो लगाउने ।
- ट. कार्यसमितिले गर्न नसकेको निर्णयहरूको आवश्यकतानुसार निर्णय गर्ने ।
- ठ. उल्लेखित बाहेक साधारण सभाले संस्थाको कार्यक्रम, कार्यविधि र गतिविधिलाई आवश्यकतानुसार समीक्षा गरी नयाँ कार्यक्रम तथा गतिविधिहरूतर्फ लाग्न निर्देशन दिन सक्ने छ ।

१३. कार्यसमितिको गठन:-

१. साधारण सभाका सदस्यहरूबाट निर्वाचित देहायबमोजिमको पदाधिकारीहरू रहने ९ (नौ) सदस्यको एक कार्यसमिति गठन गरिने छ ।

१. अध्यक्ष	१
२. उपाध्यक्ष	१
३. सचिव	१
४. कोषाध्यक्ष	१
५. सदस्यहरू	५
जम्मा	९

२. कार्यसमितिको कार्यकाल ३ (तिन) वर्षको हुने छ ।
३. वार्षिक साधारण सभा हुनुभन्दा अगावै कार्यसमितिमा रहेको कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी अवधिका लागि कार्यसमितिका सदस्यको मनोनयन कार्यसमितिद्वारा गर्न सकिने छ । यसरी सो पदमा निर्वाचन भएको सदस्यको कार्यकाल जुन सदस्य पद रिक्त भएको हो, सो सदस्यको बाँकी कार्यकालसम्मका लागि मात्र हुने छ । तर, अन्य पदहरूको लागि विधानबमोजिम बाँकी अवधिको निमित्त निर्वाचन प्रक्रियाकद्वारा पद पूर्ति गरिने छ ।
४. कार्यसमितिको बैठक आवश्यकताअनुसार अध्यक्षले बोलाउने छ । तर कार्यसमितिको पदाधिकारीहरूको जम्मा संख्याको ५१ प्रतिशतले बैठक बोलाउन माग गरेमा अध्यक्षको निर्देशनमा सचिवले कार्यसमितिको बैठक तुरुन्त बोलाउनु पर्ने छ ।
५. कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको कूल संख्याको ५१ प्रतिशत पदाधिकारीहरू उपस्थित नभइ कार्यसमितिको बैठक बस्ने छैन ।
६. कार्यसमितिको बैठकमा अध्यक्षले अध्यक्षता गर्ने छ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र उपाध्यक्षको पनि अनुपस्थिति रहेमा बैठकमा उपस्थित भएका जेष्ठ सदस्यले अध्यक्षता गर्ने छ ।
७. कार्यसमितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुने छ । मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्ने छ ।
८. कार्यसमितिको बैठकमा छलफल भएका विषयहरूको छुट्टै निर्णय किताब (माइन्युट) मा लेखिराखिने छ र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरूले सही गर्नु पर्ने छ । तर, निर्णयमा असहमति जनाउनेहरूले कैफियत खोली सही गर्नु पर्ने छ । अनलाइन बैठकमा सहभागीको हकमा विद्युतीय हस्ताक्षर गर्न सकिने छ ।
९. संस्थाले गर्ने भनेको सम्पूर्ण कार्य कार्यसमितिको निर्णयबाट हुने छ ।

१०. कार्यसमितिले आवश्यक ठानेमा नेपाल राज्यभर कुनै क्षेत्र वा जिल्लामा यस संस्थाको शाखा राख्न सक्ने छ ।

१४. कार्यसमितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:- कार्यसमितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छ ।

१. संस्थाको आगामी वर्षको वार्षिक कार्यक्रम तथा अनुमानित बजेट बनाइ साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने ।
२. विधान बमोजिमको व्यवस्था पालना गरी साधारण सभाको निर्णय कार्यन्वयन, गर्ने गराउने ।
३. संस्थाको हितमा हुने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
४. साधारण सभाप्रति उत्तरदायी रहने ।
५. संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिका लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम उपभोग र प्रयोग गर्ने ।
६. संस्थाको कार्य सम्पादन गर्न कार्ययोजना बनाउने, स्रोत जुटाउने, कार्यान्वयन सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ।
७. संस्थाको कोष र सम्पत्ति सुरक्षित तरिकाले राख्न लगाउने र बैङ्क खाता खोली सञ्चालन गर्ने ।
८. संस्थालाई आवश्यक कर्मचारी नियुक्ति गर्ने, कर्मचारीहरूको सेवा शर्त र सुविधा आदिसम्बन्धी कर्मचारी नियमावली बनाइ साधारण सभाबाट स्वीकृत गराइ लागु गर्ने गराउने ।
९. संस्थाको उद्देश्य परिपूर्तिको लागि आफ्नो कार्य अवधिमा आवश्यकताअनुसार सल्लाहकार समिति, अन्य समिति, उपसमिति गठन गर्ने र आवश्यकता अनुरूप कार्यको बाँडफाँड गरिदिने ।

१०. संस्थाको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

११. नयाँ सदस्यता प्रदान गर्नेसम्बन्धी निर्णय लिने ।

१५. पद त्याग गर्न सक्ने:- अध्यनले उपाध्यक्षमार्फत कार्यसमितिसमक्ष र उपाध्यक्ष तथा अन्य पदाधिकारीहरूले अध्यक्षसमक्ष राजिनामा दिई पदत्याग गर्न सक्ने छन् ।

१६. अन्य उप-समितिहरू:-

१. यस विधानको परिधिभित्र रहेर संस्थाको कार्यसञ्चालनको लागि कार्यसमितिले आवश्यकताअनुसार सल्लाहाकार समितिलगायत अन्य समिति वा उपसमितिहरू, कार्यदलहरू गठन गर्न सक्ने छ ।

२. उपसमितिहरूको कार्यहरू कार्यसमितिले तोकिदिएबमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद - ५

पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

१७. पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार:- कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छ ।

१. अध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकार:

क. समिति र सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने, बैठक सञ्चालन गर्ने ।

ख. निर्णायक मत दिने ।

ग. संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने, वा प्रतिनिधि तोक्ने ।

घ. संस्थाको नेतृत्व लिने ।

ङ. आवश्यकताअनुसार बैठकहरू बोलाउन सचिवलाई निर्देशन दिने ।

च. अन्य पदाधिकारी एवं सदस्यहरूलाई कामको बाँडफाँड गर्ने ।

छ. अभिलेख प्रमाणित गर्ने ।

२. उपाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकार:

- क. अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
- ख. अध्यक्षले दिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने ।
- ग. अध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजको कार्य गर्ने ।

३. सचिवको काम कर्तव्य र अधिकार:

- क. संस्थाको सचिवालयको रेखदेख र सञ्चालन गर्ने ।
- ख. अध्यक्षको निर्देशन अनुसार बैठक, सभा बोलाउने ।
- ग. अभिलेख सुरक्षित राख्ने ।
- घ. विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त अनुदान सहयोगबापत प्राप्त रकम ।
- ङ. अध्यक्षले दिएको अन्य जिम्मेवारी पुरा गर्ने ।
- च. संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालनको दायित्व सचिवको हुने छ ।

४. कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- क. संस्थाको कोषको रेखदेख र सञ्चालन गर्ने ।
- ख. साधारण सभामा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने ।
- ग. लेखा दुरुस्त राख्ने ।
- घ. नियमितरूपमा वार्षिक लेखापरीक्षण गराउने ।

५. सदस्यहरूको काम कर्तव्य र अधिकार:

- क. समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने ।
- ख. संस्थाको कार्यमा रचनात्मक भूमिकाको निर्वाह गर्ने ।
- ग. कार्यसमितिद्वारा सुम्पिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने ।

१८. गणपुरक संख्या:-

१. जुन सदस्य संख्याको ६७ प्रतिशत प्रतिनिधित्व हुने गरी साधारण सदस्यहरू उपस्थित नभइ साधारण सभाको काम कारबाही हुनेछैन ।
२. तर, विधानको दफा ११ को ५ मा उल्लेख भएबमोजिम पुनः बोलाइएको साधारण सभामा उपस्थित संख्यालाई नै गणपुरक संख्या मानी सभा गर्न बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद - ६ आर्थिक व्यवस्था

१९. संस्थाको कोष:-

१. संस्थाको आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुने छ र यो कोषमा देहायबमोजिम प्राप्त रकमहरू जम्मा हुने छन ।
 - क. सदस्यताबापत प्राप्त प्रवेश शुल्क र सदस्यता शुल्कको रकम ।
 - ख. कसैले स्वेच्छाले दिएको अनुदान सहायताबापत प्राप्त रकम ।
 - ग. सस्थाको चलअचल सम्पत्ति वा अन्य बस्तुको बिक्रीबाट प्राप्त रकम ।
 - घ. प्रचलित कानुनबमोजिम नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई स्वदेशी तथा विदेशी संस्था, व्यक्ति वा अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ, संस्थाबाट सहयोगबापत प्राप्त रकम ।
 - ङ. विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त अनुदान सहयोग ।
२. विदेशी सङ्घ, सस्था वा व्यक्तिबाट आर्थिक सहयोग तथा अनुदान लिँदा संस्थाले नेपाल समाज कल्याण परिषदबाट स्वीकृति लिने छ ।
३. संस्थामा प्राप्त रकम स्थानीय बैङ्कमा जम्मा गरी बैङ्क खाता सञ्चालन गरिने छ ।

२०. खाता सञ्चालन:- संस्थाको बैङ्क खाता अध्यक्ष र सचिवमध्ये कुनै एक र कोषाध्यक्षको (अनिवार्य) संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुने छ । प्रचलित ऐन नियमअनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको श्रेस्ता राख्ने व्यवस्था गरिने छ । विशेष कारण कोषाध्यक्ष वाट खाता संचालन हुन् नसके अध्यक्ष र सचिव वाट खाता संचालन गर्ने व्यवस्था गर्न सकिने छ ।

२१. कोषको रकम खर्च गर्ने तरिका:- संस्थाको कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्दा देहायबमोजिमको खर्च गरिने छ ।

क. संस्थाको वार्षिक बजेट योजना र कार्यक्रम स्वीकृत नगरी कोषबाट रकम खर्च गरिने छैन । तर कुनै निकायसँग सम्झौता गरी खर्च गर्नुपर्ने भए सम्झौताअनुसार गर्न सकिने छ साथै दैनिक कार्य संचालनको लागि चाहिने थोरै रकम भने खर्च सकिने छ ।

ख. साधारण सभाबाट पारित बजेट र कार्यक्रमको अधिनमा रहि कोषबाट रकम खर्च गर्न सकिने छ ।

ग. कोषबाट खर्च भएको रकमको आर्थिक प्रतिवेदन कोषाध्यक्षमार्फत साधारण सभामा अनिवार्यरूपले पेश गर्नु पर्ने छ ।

घ. कोषको रकम खर्च गर्दा तोकिएबमोजिम खर्च गर्नुपर्ने छ ।

२२. संस्थाको लेखा र लेखा परीक्षण:-

१. संस्थाको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानूनबमोजिमको स्पष्ट तवरले राखिनेछ ।

२. संस्थाको लेखा परीक्षण प्रचलित कानूनबमोजिमको रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट हुने छ ।

३. नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले चाहेका जुनसुकै बखतमा पनि आफैं वा मातहतका कर्मचारीहरू खटाइ संस्थाको हिसाब किताब जाँच गर्न गराउन सक्ने छ ।
४. लेखा परीक्षकको नियुक्ति साधारण सभाबाट हुने छ । तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्म लेखा परीक्षकको नियुक्ति कार्यसमितिबाट हुने छ ।
५. संस्थाका लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक कार्यप्रगति विवरणको १ र १ प्रति स्थानीय अधिकारी, समाज कल्याण परिषद र सम्बन्धित निकायमा पेश गरिने छ ।

परिच्छेद - ७

निर्वाचन, अविश्वासको प्रस्ताव, विधान संशोधनसम्बन्धी व्यवस्था

२३. निर्वाचनसम्बन्धी व्यवस्था:-

१. कार्यसमितिको निर्वाचनको प्रयोजनको लागि बढीमा तिन (३) जनाको एक निर्वाचन समिति कार्यसमितिको निर्णयद्वारा गठन गरिने छ ।
२. निर्वाचन समितिले प्रचलित कानूनको परिधिभित्र रहेर निर्वाचन कार्यविधि आफैं व्यवस्थित गर्ने छ ।
३. निर्वाचनसम्बन्धी विवाद उत्पन्न भएमा विवादको टुङ्गो निर्वाचन समितिले गर्ने छ र यसको निर्णय नै अन्तिम हुने छ ।
४. निर्वाचन सम्पन्न भई नतिजा घोषणा भए पश्चात निर्वाचन समिति स्वतः विघटन हुने छ ।

२४. **उम्मेदवार हुने योग्यता :-** कार्यसमितिको उम्मेदवार हुन देहायबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्ने छ ।

१. मानसिक सन्तुलन नगुमाएको ।
२. सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको नठहरेको ।
३. नैतिक पतन देखिने फौजदारी र भ्रष्टाचारीको अभियोगमा सजाय नभएको ।
४. संस्थाको सदस्यता प्राप्त गरेको कम्तिमा छ (६) महिना व्यतित भइसकेको हुनु पर्ने छ । तर संस्थाको कुनै पनि कर्मचारी उम्मेदवार हुन पाउने छैन ।

२५. अविश्वासको प्रस्ताव:-

१. अविश्वासको प्रस्ताव लिखित रूपमा कुन कुन पदाधिकारीको विरुद्धमा हो स्पष्ट खुलाइ देहायबमोजिमको रित पुऱ्याइ संस्थामा दर्ता गर्न सकिने छ ।
 - क. नेपाली भाषामा शिष्ट शब्दको प्रयोग गरी लेखिएको हुनु पर्छ ।
 - ख. प्रस्तावको विषय स्पष्ट र व्यवहारिक हुनु पर्छ ।
 - ग. साधारणसभाका सदस्यहरूमध्येबाट १/४ (एक चौथाइ) सदस्यहरूको प्रष्ट नाम, थर र ठेगानासहित खुलाई सही भएको हुनु पर्छ ।
२. उपदफा (१) बमोजिम संस्थामा दर्ता भएको अविश्वासको प्रस्तावको स्पष्ट विषय खुलाइ साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा बस्ने स्थान, मिति, समयसमेत तोकी संस्थाको साधारण सभाको सम्पूर्ण पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई विधानको दफा ११ (४) बमोजिम साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा बस्ने सूचना दिइने छ ।
३. अविश्वासको प्रस्तावमाथि छलफलको प्रक्रिया
 - क. साधारण सभामा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले साधारण सभामा उपदफा १ बमोजिमको प्रस्ताव पेश गर्न अनुमति दिनेछ र प्रस्ताव पेश गर्ने सदस्यहरू मध्ये १ जनाले अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउनु पर्ने कारणसहितको आफ्नो अभिमत सभासमक्ष प्रस्तुत गर्ने छ ।

- ख. उपदफा ३ (क) बमोजिम अविश्वासको प्रस्ताव पक्षका सदस्यले आफ्नो अभिमत प्रस्तुत गरेपछि सो प्रस्तावउपर मत प्रकट गर्न चाहने बढीमा अन्य तिन जना सदस्यहरूलाई अध्यक्षले अभिमत प्रकट गर्न अनुमति दिन सक्ने छ।
- ग. उपदफा (१) बमोजिम अविश्वासको प्रस्ताव जुन पदाधिकारीहरू विरुद्ध प्रस्तुत गरिएको हो, अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले ती पदाधिकारीहरूलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मौकाको लागि आफ्नो भनाइहरू राख्ने अनुमति दिइनेछ।
४. अविश्वासको प्रस्तावमाथि निर्णय :-
१. अविश्वासको प्रस्तावउपर आफ्नो भनाइ प्रस्तुत गर्ने क्रम समाप्त भएपछि अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले सो अविश्वासको प्रस्तावको बहुमत पक्ष वा विपक्षमा छ भन्ने निर्णयको लागि देहायबमोजिमको कुनै एक तरिका अपनाइअविश्वासको प्रस्तावको निर्णयको घोषणा गर्ने छ।
- क. अविश्वासको प्रस्तावको पक्षमा मत प्रकट गर्ने एक समुहमा र विपक्षमा मत प्रकट गर्ने अर्को समुहमा छुट्याएर वा
- ख. साधारण सभाका सदस्यहरूलाई अविश्वासको प्रस्तावको पक्ष र विपक्षमा गोप्य मतदान गराएर।
२. साधारणसभाको कूल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाइ) बहुमतले अविश्वासको प्रस्ताव पारित हुने छ। त्यस्तो प्रस्ताव पारित भएमा आरोपित पदाधिकारी तथा सदस्य पदमुक्त हुने छ।
३. निर्वाचित भएको छ (६) महिना नपुगी वा प्रस्ताव विफल भएको छ (६) महिना नपुगी त्यस्तो व्यक्तिउपर पुनः अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउन पाइने छैन।

२६. विधान संशोधन:- कूल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाइ) साधारण सभा सदस्यहरूले अनुमोदन गरेपश्चात मात्र संस्थाको विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेजका लागि

स्थानीय अधिकारीसमक्ष सिफारिश गरी पठाउनु पर्ने छ । स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृत भएपश्चात मात्र संस्थाको विधानको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिनेछ ।

२७. नियम बनाउन सक्ने:-

१. संस्थाले आफ्नो कार्यसम्पादन गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक नियम बनाउन सक्ने छ र सो नियम साधारण सभाबाट पारित गराइ लागु हुने छ र स्थानीय अधिकारीलाई सोको जानकारी दिनु पर्ने छ ।
२. यो विधान र विधानअन्तर्गत बनेको नियमको अधिनमा रहि संस्थाको कार्यसञ्चालन र उद्देश्य कार्यान्वयनको लागि कार्यसमितिले कर्मचारी व्यवस्था र आर्थिक प्रशासनसम्बन्धी विनियम बनाइ लागु गर्नसक्ने छ । त्यस्ता विनियमहरू साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्ने छ ।

२८. कर्मचारीको व्यवस्था:-

- क. संस्थाको दैनिक कार्यसञ्चालन र योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कर्मचारी दरबन्दी सिर्जना, पारिश्रमिक, भत्ता तथा अन्य सुविधा र कर्मचारीको सेवा शर्तहरू अपनाउनु पर्ने कार्यविधि तोकिएबमोजिम हुने छ ।
- ख. संस्थाले विदेशी सहयोग प्राप्त गरी संस्थाको सञ्चालन गर्ने कार्यक्रममा विदेशी सल्लाहकार स्वयंसेवक राख्ने अवस्था भएमा निजको कार्य गर्ने अवधि, पुऱ्याउने सेवा, कामको औचित्य सुविधा र निजको योग्यतासमेतको विवरण स्थानीय अधिकारी, जिल्ला विकास समिति र समाज कल्याण परिषदमा समेत जानकारी गराउनु पर्ने छ ।

२९. संस्था खारेजी:-

१. साधारण सभाले आवश्यक देखेमा विशेष प्रस्ताव पेश गरी कूल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाइ) साधारण सभा सदस्यहरूले अनुमोदन गरी संस्था खारेजी गर्न सक्ने छ ।

२. उपदफा १ बमोजिम संस्थाको खारेजीको प्रस्ताव पारित गर्दा साधारण सभाले खारेजीको कामको लागि एक वा एकभन्दा बढी लिक्विडेटरहरू र संस्थाको हिसाब किताब गर्नको लागि एक वा एकभन्दा बढी लेखा परीक्षक नियुक्त गर्न सक्ने छ ।
३. उपदफा (२) बमोजिम नियुक्त लिक्विडेटर र लेखा परीक्षकहरूको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोकिदिएबमोजिम हुने छ ।
४. यसरी कारणवस संस्था विघटन भई खारेज भएमा संस्थाको दायित्वको फरफारक गरी बाँकी रहने सम्पूर्ण जायजेया नेपाल सरकारको हुने छ ।
३०. **व्याख्या:-** यो विधान र विधानअन्तरगत बनेको नियम विनियमको व्याख्या गर्ने अधिकार कार्यसमितिलाई हुने छ ।
३१. **गोप्यता भंग गर्न नहुने:-** यस संस्थाका कुनै पनि पदाधिकारी वा सदस्यले संस्थाको अहित हुने कार्य गर्नु हुँदैन । कार्यसमितिका पदाधिकारी वा साधारण सभाका सदस्यहरूले बैठक वा साधारण सभामा असभ्य र अश्लिल शब्दको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
३२. **ऐन अनुसार हुने:-** यस विधानमा उल्लेख नभएका कुराहरू कानूनबमोजिम हुने छ र संस्था दर्ता ऐन, नियम र प्रचलित कानूनसँग बाझिन गएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुने छन् ।
३३. **निर्देशनको पालना:-** नेपालको सरकार वा स्थानीय अधिकारीले समय समयमा दिएको निर्देशनको पालना गर्नु संस्थाको कर्तव्य हुने छ ।
३४. **तदर्थ समिति:-**
१. यो संस्था स्थापना गरी दर्ता गराउनुको लागि गठित तदर्थ समितिले छ (६) महिनाभित्र साधारण सभा बोलाइ विधानअनुसार निर्वाचन समितिको गठन गरी नयाँ कार्यसमितिको निर्वाचन गराउने छ र सोको जानकारी स्थानीय अधिकारीलाई दिइने छ ।

२. प्रथम पटक निर्वाचन सम्पन्न नभएसम्मको अवस्थामा तदर्थसमितिले गरेका काम कारबाहीहरू यसै विधान सरह भएको मानिने छ ।

३५. हामी बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) संस्थाका निम्न संस्थापकहरू यसबमोजिम कार्य गर्न मञ्जुर भै निम्न साक्षीको रोहबरमा विधानमा सहीछाप गर्दछौं ।

संस्थापकको नाम, थर र ठेगाना	साक्षीको नाम, थर र ठेगाना
हस्ताक्षर नाम र थर: श्री विमलकुमार बानिया ठेगाना: महालक्ष्मी न.पा. वार्ड नं. २, इमाडोल, ललितपुर हाल: महालक्ष्मी न.पा वार्ड नं. २, इमाडोल, ललितपुर	हस्ताक्षर नाम र थर: श्री सुरेशकुमार राई ठेगाना: ईटहरी- १, सुनसरी हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड न. १५, खुमलटार, ललितपुर
हस्ताक्षर नाम र थर: श्री रेशमबाबु अमागाई ठेगाना: बु कोट, ८ (सहिद लखन ८) गोरखा हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड न. १५ खुमलटार, ललितपुर	हस्ताक्षर नाम र थर: श्री सुमित्रा पन्थ ठेगाना: पोखरी भन्ज्याङ ६, तनहुँ हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर
हस्ताक्षर नाम र थर: श्री हरिबहादुर के.सी. ठेगाना: जिता गा.वि.स. वार्ड नं. ५, लमजुङ (मध्यनेपाल नगरपालिका, वार्ड नं. १, जिता, लमजुङ) हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर	हस्ताक्षर नाम र थर: श्री शारदा थापा ठेगाना: मिरलुङ ५, तनहुँ हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर
हस्ताक्षर नाम र थर: श्री हरिकृष्ण उप्रेती ठेगाना: फलाँटे ७, पिपलटार, काभ्रे हाल: ललितपुर म.न. पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर	हस्ताक्षर नाम र थर: श्री देवका उप्रेती ठेगाना: फलाँटे ७, पिपलटार, काभ्रे हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर
हस्ताक्षर नाम र थर: श्री उमाशंकर शाह	हस्ताक्षर नाम र थर: श्री अञ्जु शाह

<p>ठेगाना: गोनरपुरा २, महोत्तरी हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर</p>	<p>ठेगाना: गोनपुरा २, महोत्तरी हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर</p>
<p>हस्ताक्षर नाम र थर: श्री बालकृष्ण जोशी ठेगाना: समी भन्ज्याङ ८ (मध्यनेपाल नगरपालिका, वार्ड नं.५) लमजुङ हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. २९, हरिसिद्धी, ललितपुर</p>	<p>हस्ताक्षर नाम र थर: सालिकराम गुप्ता ठेगाना: वीरपुर- ५, कपिलवस्तु हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं. १५, खुमलटार, ललितपुर</p>
<p>हस्ताक्षर नाम र थर: श्री पल्लवीकुमारी सिंह ठेगाना: गौशाला-१, महोत्तरी हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं.१५, खुमलटार, ललितपुर</p>	<p>हस्ताक्षर नाम र थर: रमेश आचार्य ठेगाना: स्याम्पाती-२, काभ्रेपलान्चोक हाल: ललितपुर म.न.पा. वार्ड नं १५, खुमलटार, ललितपुर</p>

अनुसूची १

संस्थाको छाप र चिन्हको विवरण:

संस्थाको छाप र चिन्हको आकार, प्रकार एवं अन्य विवरणहरू यस प्रकार हुने छ :

यस संस्थाको छाप अर्धगोलाकारमा लेखिएको पिबागसन को त्यसको ठीक मुनि Double Helix DNA को चित्र र तल PBaGSON हुने छ ।

अनुसूची २

बाली प्रजनन तथा अनुवंश विज्ञान समाज, नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) को सदस्यता प्राप्त गर्दा भर्नुपर्ने फाराम ।

म/यस कम्पनी, सङ्घ, संस्था प्लान्ट ब्रिडिङ एण्ड जेनेटिक्स सोसाइटी अफ नेपाल (Plant Breeding and Genetics Society of Nepal) को विधानअनुसार सदस्य (क) साधारण सदस्य (प्रवेश दस्तुर रु..... १- र वार्षिक दस्तुर रु..... १) (ख) आजीवन सदस्य (प्रवेश दस्तुर रु..... १- र आजीवन दस्तुर रु..... १-) (ख) संस्थागत सदस्य (प्रवेश दस्तुर रु..... १- र वार्षिक दस्तुर रु..... १-) बन्न इच्छुक छु/छ । सो सदस्यताको लागि आवश्यक व्यक्तिगत/कम्पनी, सङ्घ, संस्थाको विवरण, CV/Professional Qualification, Work Experience, संस्थाको विधान र प्रमाणपत्रसहितको शुल्क रु..... १- यो निवेदनसाथ संलग्न गरी पेश गरेको छु । यस संस्थाको सदा-सर्वदा हित हुने कार्यमा लाग्ने प्रण गर्दछु ।

संलग्न कागजातहरू :

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

मिति: